

ETKİLEŞİMLİ KİTAP OKUMA

Okul Rehberlik Servisi - Psk. Dan. Pınar ÖZDEMİR

ETKİLEŞİMLİ KİTAP OKUMA NASIL YAPILIR?

- Yetişkin, aktif dinleyici ve soru soran konumundadır. Çocuk ise yetişkinin yardımıyla öyküyü anlatan kişidir.
- Kitabın okunması sırasında çocuğa konuşması için sık sık fırsatlar verilir, sorular sorulur, bilinmeyen sözcükler açıklanır.
- Bu sözcüklerin tekrarlanarak çocuğun günlük yaşantısına aktarımında bulunması sağlanır.

Ebeveynlerle gerçekleştirilen kitap okuma etkinlikleri, erken okur yazarlık becerilerinin desteklenmesinde ve çocukların dil becerilerinin gelişiminde en sık kullanılan müdahale yöntemlerinden birisidir.

Yetişkin ile çocuk arasında etkin bir iletişimi temel alan Etkileşimli Kitap Okuma Uygulamaları ise yetişkinin okuma sırasında aktif dinleyici konumunda olması, çocuğa öykü ile ilgili sorular yönelterek konuşma fırsatları sağlaması, bilinmeyen sözcükleri tanımlaması ve çocuktan gelen yanıtları tekrarlayarak genişletmeler yapması bakımından geleneksel uygulamalardan farklılaşmaktadır.

ASİYE AHMET ZİYLAN ÖZEL EĞİTİM ANAOKULU

OKUMA ÖNCESİNDE...

Okuma sırasında çocuğun dikkatinin mümkün olduğunca öyküye, anlatılanlara ve sorulara yönelik olması için;

- Oturma düzeni ya da en uygun pozisyon belirlenir ve çocuğun dikkati kapak resimleri üzerine konuşularak kitaba çekilir.
- Başlık okunur ve okurken aynı zamanda parmakla gösterilir. Ses tonu ve vurgulara dikkat edilir.
- Kitap başlığı ve kapak resmi için çeşitli sorular sorulur. (Bu resimde neler görüyorsun?, Bu nedir?, Sence bu ... (Resimde görülen öykü kahramanı veya nesne) ne yapıyor? Vb.)

OKUMA SIRASINDA...

- Anlamı bilinmeyen sözcük çocuk dostu terimler kullanılarak açıklanır.
- Hedef sözcükler, çocuğun bilmediği sözcükler arasından okumadan önce seçilir.
- Hedeflenen sözcüğün kitapta resmi bulunuyor ise açıklarken aynı zamanda kitaptaki resimlerine de işaret edilir.
- Bu sözcükler ile çocukların yaşantısı arasında bağlantı kurmalarını sağlayacak örnekler verilir.
- Hedef sözcüklere yönelik olarak çocuklar kendi örneklerini vermeleri için teşvik edilir.
- Uygun oldukça hedef sözcüklerin anlamları tekrarlanır ve çocuk tarafından tekrar edilmesi istenir.
- Hedef sözcüklerin ses bilgisel özelliklerine (sözcüğün ilk ve son seslerine) dikkat çekilir ve çocuklardan sesleri tekrar etmeleri istenir.
- Okurken zaman zaman durarak çocukların cümleyi tamamlamaları istenir. Bu, resmin yeterince ipucu sağladığı bir yere gelindiğinde veya öyküde tekrarlı cümlelerin olduğu bölümlerde yapılabilir.
- Öykü ile ilgili çocuklara "Kim, Ne, Nerede, Ne Zaman" ve "Niçin" soruları sorulur.

- Çocukların kitaptaki bir resme bakarak resimde geçen olayları tanımlamaları istenir.
- Çocukların olayların akışı ve sonucu hakkında tahminde bulunmalarını sağlayacak açık uçlu sorular sorulur.
- Çocuklara öyküde yer alan karakterler, olaylar ve durumlar ile kendi yaşamları arasında bağlantı kurmalarını sağlayacak sorular sorulur.
- Çocuklara yeni okunan öykü ile daha önce okunmuş olan bir öykü arasında bağlantı kurmalarını sağlayacak sorular sorulur.
- Çocukların yanıtları tekrarlanır ve genişletilir.
- Konuşmalarını pekiştirmek amacıyla çocukların öykü hakkındaki yorumları dinlenir ve konuşmanın devamının sağlanması için uygun sorular sorulur.
- Çocuklar, katılımları ve sorulara verdikleri yanıtlar için sözel olarak ödüllendirilir.

OKUMA SONRASINDA...

- Çocuklardan okunan öyküyü özetlemeleri veya öyküdeki olay sırasını tekrar etmeleri istenir.
- Gerektiğinde ipuçları verilerek çocuğun özetlemesine veya olay sırasını tekrar etmelerine yardımcı olunabilir.
- Çocuklara öykünün gerçek olup olmadığı yönünde sorular sorulur.
- Çocuklardan öykü için yeni bir son oluşturmaları istenir.

İYİ BİR KİTAP, GERÇEK BİR
HAZINEDİR.